

Jól teljesítettek a részvénytársaságok

Beszélgetés Koleszár Istvánnal, az ÁPV Zrt. ügyvezető igazgatójával, 2. rész

Természetvédelem

– A védett erdőterületek döntő többségét a társaságok kezelik. Ismert, hogy a KvVM fenntartja igényét további erdőterületek megszerzésére. Mi érvényesül ebben a kérdésben, a politikai erőviszonyok döntenek? Mi lesz az ÁPV Zrt. álláspontja ezzel kapcsolatban?

– Ez a küzdelem a politika kormányzati szintjét is megjárta az utóbbi időben. Azt mondhatom, hogy ez a jövőben sem lépheti át a szakmai realitásokat.

– Arra utal, hogy a Dalerd Zrt. esetében komoly gazdaságossági számításokkal alátámasztott tanulmány segítette az érvelést?

– Igen, pontosan. Véleményem szerint a most kialakult egyensúlyt nem szabad megbontani. Egy természeti régióban vagyunk jelen. A sík vidéki területeken a nemzeti parkok kezelik a területek többségét, ezért vetették föl, hogy kerüljenek hozzájuk az erdők is. Úgy gondolom, hogy ez kissé túlajtott szakmai törekvés a részükről. Ugyanis az erdővagyon kezelésének feltételrendszere nálunk alakult ki és jól működik. Ezek alapján nem látom a változás szükségességét és nem is támogatom. Mi úgy látjuk, hogy a természetvédelem kérdésében egyezségekre kell jutni, hiszen jelenleg is jelentős követeléseket tartunk nyilván. Ebben a kérdésben fel is hívtuk a különböző döntéshozó fórumok figyelmét, hogy az ilyen kötelezettségeknél a jogszabály lehetőséget ad rá, és e téren is tisztességes elszámolást kell megvalósítani.

A legutóbb, amikor az osztrák államerdészet vezetőjénél jártam, ő azt a közmonddást idézte, hogy amiért nem kell fizetni,

annak nincs értéke. Ők már túljutottak ezen a vitán, hogy mennyit térítsen az, aki megrendeli ezt a szolgáltatást. Felhívtuk arra is a figyelmet, hogy amikor a védett területeket ki akarják terjeszteni, rendre elmaradnak a hatástanulmányok. Továbbá e területek fenntartására sincsenek korrekt számítások. Ilyen értelemben szükségesnek tartom a jövőben egészen pontosan meghatározni azt a nemzeti tehervárlást, amit a természetvédelem érdekében az ország – nagyjából az állam, hiszen a védett területek 90 százaléka ide tartozik – vállal. A brüsszeli szabályok szerint az állami erdőket kizárták szinte mindenféle támogatásból, alig van néhány cím, ami alapján támogatást kaphatunk. Az Európa Tanács ezt a terhet a nemzeti kormányokra ruházta.

Azt tudom mondani, hogy fölkészültünk az önfinanszírozásra, és ennek megfelelően az erdőhozamból és a vagyonkezelő forrásaiból – amelyek a társaságoktól származnak – kell biztosítani az állami erdővagyon kezelését.

– A természetvédők ezen a ponton úgy érvelnek, hogy az általuk kevésnek nyilvánított gazdasági eredmény miatt nem éri meg, hogy a természet védelme sérelmet szenvedjen.

Az ő álláspontjuk szerint az erdőgazdálkodás költségeit a büdzsének kellene állnia, s ne legyenek nyereségérdekelték a társaságok.

– Ez egyrészt téves, másrészt populista nézet, és egyáltalán nem felel meg az európai tendenciáknak. Tanulmányoztuk az osztrák, és az éppen megreformált német államerdészet gazdálkodását, de minden

fejlett európai országban egyértelműen deklarálták az erdők gazdasági hasznosítását. Mi sem mondhatunk le az erdők hasznáról. Ráadásul a zöldenergia kapcsán még föl is értékelődik mindez. A természetvédők e vélekedése nem megalapozott, és nem is rendelkeznek azokkal a számításokkal, amelyek a vagyonkezelési terveket alátámasztanák. Ki lehet számolni pontosan, hogy ez a feladat – az erdőkezelés – mennyibe kerül. A természetvédelmi oldalom alatt álló erdők átcsoportosítása fölösleges volna, mert az erdőgazdasági társaságok a legérzékenyebb természetvédelmi kezelési feladatoknak is megfelelnek. A vagyonkezelő eddig még soha nem támasztott olyan teljesítménykövetelményt – azoknál a társaságoknál, amelyeknél 50-60 százalék a védett területek aránya –, amit ne tudtak volna hozni. Sőt, a tulajdonosi forrásjuttatásokat is differenciáltuk, és igyekeztünk tulajdonosi forrástámogatást biztosítani, ami a feszültségeket enyhítette. A társaságok eredményeit tekintve, látható, hogy rendkívül nagyok a különbségek. Tudomásul vesszük, hogy például a zalai – kifejezetten erdőhasznosítást folytató – társaság eredményeivel a gemenci vagy a pilisi nem vethető össze. Ez utóbbinak például 3 milliós agglomerációs népességnek kell rendkívül sokszínű szolgáltatást nyújtania.

Átalakulás, átszervezés

– A küszöbön álló változásokkal kapcsolatban fölvetődik a társaságok optimális méretének kérdése. (Az interjú a Vagyontörvény elfogadása előtt készült – a szerk.) Gyakran hallható szakmai körökben a jelenlegi méretek bírálata. Milyen kritériumok jellemzik az átalakulással kapcsolatos három stratégiai alternatívát?

– Elkészítettünk három alternatívát, amelyben figyelembe vettük a jelenlegi gazdaság-fejlettségi szintet, a térségi-regionális és szakmai igényeket, valamint azt a társadalmi érzékenységet és tűrőképességet, ami lehetővé tesz egy ilyen átalakítást. A különböző térségekben a társaságaink jelentős szereplők, a nagyságtól függetlenül. Megnéztük a Kárpát-medence környező országáiban – Ausztriában, Szlovákiában, Romániában és Horvátországban, a német erdőkezelési hagyományokból és a történeti-gazdasági egységből adódóan –, hogy milyen szervezetekben miként

végzik a vagyonkezelést. Mindegyikben egy részvénytársaság van, és vannak úgynevezett profitközpontok. Tapasztalatom szerint a részvénytársasági forma bevált, számos megújulást és racionalitást honosított meg. Még ha sokan vitatják is, én úgy látom, hogy az elmúlt időszak egyfajta aranykora volt ezeknek a cégeknek. Például az úgynevezett közös tevékenységek – a faiparnál a beszerzés és értékesítés – koncentrációját. Más területeken azt már régóta kihasználták volna, hogy egy homogén vállalatcsoportról van szó.

– *A piacutalás volna hatékonyabb?*

– Nem csak az, hanem maga a beszerzés. Ha egységesen szerzünk be technológiát vagy bármi mást, jobb árakat tudunk elérni. Másrészt a versenytörvények tiszteletben tartásával a piacon is egységesen tudunk föllépni. Magyarország kis ország, de ha figyelembe veszem erdőgazdálkodási, faipari szempontból a régiós helyzetet, akkor kiderül, hogy teljesen más a Nyírerdő és a Zalaerdő helyzete. Az utóbbi az ausztriai szomszédság miatt mintegy az osztrák faipari integráció része. Jelentős eltérések vannak a faállományban és a gazdálkodási módszerekben is. Az alföldi erdők nagy része telepített állomány. A tartamosság ott másféle követelményeket és elszámolást, számba vett igényel.

– *Korábban felvetődött egy erdészeti holding létrehozása is.*

– Mi azt szerettük volna, ha egy önálló szakágazati vagyonkezelő jön létre, hiszen a szakmai homogenitás, a sajátosságok, a társadalmi követelmények mind azt indokolták, hogy egy nagy önállóságú társaság jöjjön létre, mint mondjuk a Magyar Villamos Művek vagy a Magyar Fejlesztési Bankcsoport. Ami most létrejön, tartalmazza módosult formában ezt, mert várhatóan egy önálló divízió alakul majd.

– *Mivel foglalkozik majd a divízió?*

– Minden kapcsolódó agrárterületet – erdészeti és mezőgazdaságit egyaránt – magába foglal, a Nemzeti Földalappal együtt. Ez remélhetően megszűnteti a szervezetek között meglévő feszültségeket, és rendkívül hatékony munkára ad lehetőséget.

– *Az átszervezésnek érzékeny humánpolitikai, vezetői következménye is lesz. E téren milyen elvi, szakmai elképzelések fogalmazódtak meg?*

– Ez nem teljesen tőlünk függ, és erre azt mondhatom, hogy az ÁPV rendkívül racionalis létszámmal, szakemberállománnyal dolgozott, mind a szakmai,

mind a stratégiai, mind a gazdasági-pénzügyi területen. Azt látni kell, hogy a társaságainknál nem fogunk párhuzamosságokat létrehozni, ami rontja a hatékonyságot. Az én felfogásom szerint az állami feladatokat összességükben kell nézni, és a vagyonkezelésben, a földalappnál, a kincstárnál és az erdészeti hatóságnál dolgozókat is ide értem. Ezek alapján kell egy új racionalitást föllátni.

– *A '90-es éveket a leépítés, a létszámcsoökkentés jellemezte. Azt gondolom, hogy mindez rombolóan hatott a szakma megítélésére, presztízsére és identitására is. Egyetért ezzel?*

– Én azt látom, hogy cégeink presztízse nőtt az utóbbi időben. A munkához a feltételek mindig rendelkezésre álltak. Az eredményeinket rendre csökkenő létszámmal értük el. Ez kétirányú volt, egyrészt racionalizálás, másrészt bizonyos tevékenységek vállalkozásba kerültek. Szerintem ez nem csökkentette a szakma presztízsét. Akik vállalkozóinkká váltak, azok ma is kellő tekintéllyel rendelkeznek az adott térségben. A létszámcsoökkentést a technológiai fejlesztések és hatékonysági, érdekeltiségi változások is eredményezték, s ennek még nem értünk a végére. Úgy látom, hogy e téren még további lehetőségek vannak. Ma már egy társaság presztízsét inkább az határozza meg, hogy milyen a likviditása, milyen a fejlesztése, a forrásszerzési lehetősége és a piaci jelenléte, s nem a létszám.

Erdőfenntartás, közjólét

– *A társaságok egyre több olyan tevékenységet végeznek, aminek nincs eltelteleze. Meddig elviselhető az egyre nagyobb közjóléti követelmények terhe, a támogatások minimálisra csökkenése mellett?*

– Mi már 2003-ban kezdeményeztük, hogy ez a járulékfizetési és támogatási rendszer szűnjön meg. Ez sok embert kö-

tött le, és kiterjedt bürokráciát igényelt. Mi a vagyonkezelés keretében sokkal többet – mintegy a kétszeresét – fordítottunk ilyen célra, mint amit onnan kaptunk. Éves szinten három milliárd körüli költségvetési támogatást kaptunk erdőfenntartási és közjóléti célra, ezzel szemben a társaságok hatmilliárdot fordítottak erre. Már tavaly az ÁPV Zrt.-n belül megoldottuk a közjóléti tevékenységek kiegészítő finanszírozását. A szükségletek felmérése most is folyamatosan zajlik, míg korábban a maradványelv érvényesült. Egy normatív rendszer felállítására törekszünk, ami egyszerűvé, átláthatóvá és igazságossá teszi erdővagyon-kezelési és jóléti szolgáltatási tevékenységünket. Nekünk mindig vigyáznunk kellett arra, hogy az egyes társaságoknál a feladatokat jól meg tudjuk különböztetni, és ne legyenek nagyságrendi különbségek. Nagyon fontos még ezen a területen az elszámolás kérdése, az, hogy hova könyvelik ezeket a költségeket. Tehát mi ezt saját forrásból sokkal kisebb költséggel, és kevesebb konfliktussal tudjuk megoldani.

– *Egy korábbi tanácskozáson fogalmazott úgy, hogy az erdőgazdálkodás megítélése gyakorlatilag a közjóléti tevékenységen keresztül mérhető le. Két fontos közjóléti elem – az erdei vasutak és az erdei iskolák – jövője mennyire látszik biztosítottak?*

– Úgy gondolom, e két területen kiemelkedő eredményeket értünk el. Sikerült új erdei iskolákat építeni és a régiókat felújítani. Szinte valamennyi régióban voltak fejlesztések. Az érdeklődés és a látogatottság nő, és e téren az oktatási rendszerrel való illesztés okoz némi gondot és feszültséget. A kisvasúti fenntartás és fejlesztés területén – amely nagyon drága dolog – szintén előreléptünk. A 270 kilométernyi pálya működtetése veszteséges. De például a Mátrában a rekonstrukciót közel félmilliárddal támogatjuk saját forrásból. Legutóbb pedig Pörbolyön avattunk foga-

Őskori lelet a Mecseextrém Parkban

A Mecseextrém Parkban álló mamut újabb őskori „társat” kapott: az erdészeti munkatársai páratlan leletre bukkantak a Mecsekben.

Valódi őskövület került a Mecseextrém Parkban álló játékmamut mellé. A leletre az erdészeti munkatársai bukkantak a mecseki Bakonya község közelében; a vizsgálat után kiderült, hogy egy több, mint 250 millió éves fatörzs megkövesedett maradványáról van szó. A növény a szakemberek szerint a földtörténeti perm és triász kor határáról származik, amikor a Mecsekben a felsivatagossá váló éghajlat hatására szárazságtűrő, pálmászerű fák, köztük különféle ősfenyők borították a tájat.

A leletet az erdészeti munkatársai a Mecseextrém Parkban helyezték el, hogy mindenki tanúja lehessen a felfedezésnek.

Czére Zsóka
info@ferling.hu

dó állomást. A tehervállaló képessé-
günkkel arányos források biztosítva
lesznek.

– *Több alkalommal is utalt arra, hogy a magyar erdőkben sok az úgynevezett „nem fizető” turista. Már pedig, amiért nem fizetnek, annak nincs értéke. Hogy lehetne ezt az erdészeti szolgáltatást értékarányosan piacostani? Ismert, hogy Nyugat-Európában számos helyen fizetössé tették az erdők látogatását.*

– A közjóléti szolgáltatásaink többségét hagyományos módon ingyenesen kell hozzáférhetővé tenni. E szolgáltatásoknak három szintjét különböztetjük meg. Vannak a mindenki számára ingyen hozzáférhetőek – ez alól kivétel például az erdei vasút, habár a menetjegy ára nem fedezi a költségeket –, van azután az ökoturizmus, és végül a harmadik az a kör, amelyikbe a konferenciaturizmus, a különböző tréningek és más hasonlókat tartoznak. A többlétszolgáltatásokat – gondolok itt az ökoturizmusra és az utóbbiakra – piaci áron kell megfizetni.

– *Egyéves a Mecsextrem Park, a Mecseki Erdészeti Zrt. projektje. Megvonható-e az eddigi működésének a mérlege?*

– A bevezető éven vagyunk túl, és további fejlesztések várhatóak, így teljes mérleget még nem képezhetünk. Azt látjuk, hogy egy ekkora város közelében szükség van az ilyen jellegű fejlesztésekre. Az érdeklődés jelentős. A turisztikai programokért felelős szervezetek is kellő elismeréssel méltatták ezt a fejlesztést.

– *Ezt a berubázást én erdészeti paradigmaváltásként tekintem. A tapasztalatok alapján másból is várható hasonló berubázás?*

– Arra bízhatjuk a cégeinket, hogy az igényeknek feleljenek meg. Magunk igényfelméréssel nem foglalkozunk; tiszteletben tartjuk a vállalati önállóságot és kezdeményező készséget. Szívesen fogadunk olyan kezdeményezést, amely a szolgáltatásokat és az erdei turizmust attraktívabbá teheti. A klasszikus erdei kikapcsolódás mellett ez az új élményszerző szórakozás is egyre inkább megjelenik.

Jövedelmezőség

– *Köztudott, hogy a társaságok jövedelmezősége különböző. Az új szervezetben lesz-e forrás-átcsoportosító szervezet, amely egyfajta újraelosztást valósít meg?*

– Ilyen nem lesz. Az erdőfenntartási járulék megszűnésével még tovább fog

differentiálódni az adózás előtti eredmény. Mi pontosan ismerjük az egyes társaságok teljesítőképességét, árbevételét és költségviszonyait. Most folytatunk egy nagyon komoly módszertani és normatíva átvilágítást a felújítás tekintetében. Művelési szintig végezzük az elemzést, hogy tisztában legyünk a teljesítőképességgel. Az üzleti terveket is ezek függvényében fogadjuk el, másrészt a tulajdonosi juttatásokat is ennek alapján adjuk. Szakítani akarunk a költségvetés kirovó-leosztó rendszerével, és az adottságokhoz, a feladatokhoz és célokhoz illesztjük a támogatásokat. Ezzel is csökkenteni kívánjuk a társaságok közötti aránytalanságokat és feszültségeket.

– *Ez is az önfinanszírozás célját segítheti elő. Kifejtené ezt bővebben?*

– Az árbevételünk jelentős része a fahasználatból adódik. Ennek hetven százaléka a sarangolt választék aránya. Napjainkban ez a választék is kellően

felértékelődött. Azt gondolom, hogy ebben jelentős visszaesés nem várható – annak ellenére sem, hogy a mezőgazdaságban jelentős a törekvés a bioenergia előállítására, amit az agrártárca is támogat. A magas minőségű rönkválasztékban is élénkült a kereslet és jó árakat sikerült elérnünk. A bevételünkről tehát azt mondhatom, hogy stabil. Nagyon alaposan, fafajonként elemezzük az értékesítést. A tavaly elért 1,8 milliárd adózás előtti eredmény, és a 82%-os saját vagyron garancia a stabilitásra, és arra, hogy önfinanszírozók legyünk. Ráadásul a tulajdonosi fejlesztési támogatások mellett, 4,5-5 milliárd forintot fizetünk be a költségvetésbe. Így az összesen 6 milliárdos szaldóval messze önfinanszírozó a társaságcsoporthoz. Ezt középtávon is fenn tudjuk tartani.

– *Van-e a jövőre vonatkozóan stratégiai elképzelés arra az esetre, ha már nem lehet tovább kivédeni a zöldenergia-árak támogatásának megvonását?*

Vadkár helyett „quadkár” a hazai erdőkben

Egyre nagyobb divat az erdőben való biciklizés és quadozás, melyet az erdészeti és természetvédelmi hatóságok nem néznek jó szemmel. Az erdőben kerekpározkók és quadozók azzal védekeznek, hogy az erdőben mozgó erdészeti gépek nagyobb károkat okoznak, mint ők. Ez azért nem pontosan így van!

A mai erdők minden hektárját az emberi tevékenység hozta létre és ezért csak az emberi tevékenység tarthatja fenn és újíthatja meg. Az erdő vonatkozásában elsősorban az erdészek végzik ezt a munkát, hiszen ők kaptak erre vonatkozó biológiai, műszaki és gazdasági képzést. Az erdők megújítása bonyolult feladat, mely csak az összes erdőre ható tényező összhangja figyelembe vételével végezhető. Mint minden beavatkozás az élő közösségek életébe, nyomokat hagynak. Az erdő felújítása során az erdészeti szakember beavatkozik az erdő életébe azért, hogy a társadalom számára megújítsa, a beteg egyedeket eltávolítsa, egyeseket pedig hasznosítson. Ez a tevékenység sebeket ejt akkor, amikor az erdészeti eszközök az erdő talajára lépnek. Ezeket azonban előre tervezett és jóváhagyott kijelölt vonalakon (közelítőnyom, erdei út stb.) teszik és hatóságok hagyják jóvá és ellenőrzik. A teendőket törvények írják elő. Az esetlegesen keletkező károk tervszerű módon és ellenőrzés mellett kijavításra kerülnek. Ezt szigorú szabályok és hatósági ellenőrzés mellett végezik, ha hibát vétenek szankció terheli az erdőgazdálkodót. Az erdőgazdálkodó alatt nemcsak az állami erdőgazdaságokat, hanem a nemzeti parkokat és a magántulajdonú erdőgazdálkodókat is érteni kell. Végül is a cél az erdők fenntartásával, megújításával a társadalmi többség, a közösség szolgálata.

A biciklis, quados sportolók is igényt elégitenek ki, saját egyéni és csoportos igényüket. Nem kérnek mást az erdészek és természetvédők, mint azt, hogy az erdőben a kijelölt nyomokat használják a sportolók, melyek kijelölését és használatát ugyancsak törvények írják elő. Ha valaki letér a kijelölt útról vagy kárt okoz, legyen mód a büntetésre, kártérítésre. Legyenek olyan szervezetek, ahol a felelős vezetők elérhetőek, legyenek szabályaik, melyeket be nem tartás esetén büntetni lehet. Segítsenek a törvényeket be nem tartó „sportolók” felkutatásában, hogy a törvényeket megsértőket megfelelő eljárás alá lehessen vonni.

Tehát nincs más út, mint az összefogás. A szakemberek ezért azt kérik, hogy a biciklis és quados szervezetek keressék fel az erdőgazdálkodókat, a nemzeti parkokat és kössenek megállapodást arról, hogy hol kerüljenek a pályák kijelölésre és kik a felelősök a szabályok betartásáért.

Az erdőben sok ezer élőlény él és az ember is igénybe veszi a természetet. Csak egymás érdekeinek tiszteletben tartása mellett lehet hosszabb távon együtt élni. Tegyük közösen!

Öblmüller Eszter
info@ferling.hu

– Bölcs döntést hozott a Parlament, hogy az üzemtervezett erdőből származó fát nem vette ki a támogatási körből. Ám ellenkező esetre csak korlátozottan rendelkezünk önvédelmi lehetőségekkel. Nyilván az ilyen jellegű támogatás hosszú távon nem tartható fenn. Alaposan tanulmányoznunk kell a transzferhatékonyságot: az a kérdés, hogy milyen hatékonyságúak azok az erőművek, amelyek most a mi fánkat használják fel. Abban látom a megoldást, hogy a cégünk tudnának-e olyan kisebb – 2-3 megawatt kapacitású – erőműveket létesíteni, amelyek egyúttal rövidítenék a szállítási távolságokat is. Ez komoly tartalékokat jelent, másrészt a kisebb beruházások költségkímélőbbek. Az Európai Unió sem támogat 20 megawattnál nagyobb erőművet. El kell mondanom, hogy több milliárddal nőtt a fedezetösszegünk a tűzifa árának helyére kerülése által. Kapunk kritikát is, amikor ezt a programot elkezdjük, elsősorban a faipartól, de ez a saját cégeinket is érintette, hiszen azok is piaci áron veszik az alapanyagot.

Faipar és vadászat

– *A gazdasági tevékenység fontos mutatója a hozzáadott érték. A mi szakmánkban ez elsősorban a faiparban jelenik meg. Tervezi-e az ÁPV Zrt. a faipari tevékenység bővítését a társaságoknál?*

– A faiparban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ez a tevékenység ma már csak az országhatárokon belül, nem értelmezhető. Faipari tevékenységet fejleszteni alapvetően a Dunántúlon lenne érdemes, mivel gazdasági erdővel elsősorban ott rendelkezünk. Ugyanakkor a korábban említett, 1992-es stratégiai döntés – miszerint a társaságok ne foglalkozzanak faiparral – azt eredményezte, hogy a határon túli ffeldolgozók megerősödtek. Ezt a versenyhátrányt behozni szinte lehetetlen. Még ha fejlesztéssel le is dolgoznánk az elmaradást, korántsem biztos, hogy a piacokat is meg tudnánk szerezni. A magas minőségű rönktermelésünk korlátozott mértékű, és sajnos a rönkök nagy részét is feldolgozatlanul adjuk el. Figyelembe véve a kapcsolódó másod-harmadlagos feldolgozóipar fejlettségét, úgy tűnik, hogy csak módjával fejleszthetjük a faipart.

– *Marad tehát az ellentmondásos megítélésű akác, ami, úgy tűnik, nagy karrier előtt áll.*

– Igen, az sok vitára ad okot, hogy nem őshonos. De azt mondhatom, hogy a leggondosabb kezekben van ez a fafaj. A teljes vertikuma, a szelekció, a

Almalét az erdészettől

Az erdei gyümölcsök sajátos felhasználása céljából új vállalkozásba kezd a Mecseki Erdészeti Zrt.: a szeptember 18-án nyíló kárászi léüzemében natúr gyümölcslevek előállítását tervezik. A különleges vállalkozás az erdészeti társaság számára nem csupán piaci áttörést hozhat, de a környék foglalkoztatottságát is javítja.

Gémesi József, az ÁPV Zrt. Erdészeti és Agrárgazdasági Portfóliókezelő Igazgatóság ügyvezető igazgató-helyettese nyitja meg a Mecseki Erdészeti Zrt. új üzemét 2007. szeptember 18-án, 11 órakor. A hivatalos nevén „Erdei Melléktermék Felvásárló és Feldolgozó Telep” különlegességnek számít, hiszen ilyesmire eddig nem volt példa: az erdészeti társaság natúr-gyümölcsleveket állít majd elő. A telep a későbbiekben egyéb erdei termékek felvásárlásával, feldolgozásával is fog foglalkozni.

A – nem csak nevében – natúr eljárás során a gyümölcsöt megmossák, felaprítják, préselik, kíméletesen hőkezelik, majd egy különleges, ún. „bag-in-box” kiszerezésbe töltik. Az így keletkezett termék valóban 100%-ig natúr, nem készül sűrítménnyel, mindenféle tartósítószer hozzáadása nélkül készül.

A piaci alapú vállalkozás során az első gyümölcs az alma lesz, így az üzem a környékbeli almatermelők forgalmát is fellendítheti. A későbbiekben az almához erdei gyümölcsök, esetleg zöldségek levét keverik. Az így nyert levek a korszerű táplálkozás részei.

Czére Zsóka
info@ferling.hu

csemete-előállítás, -művelés és végül a feldolgozás. A közelmúltban járt itt a szlovák kollégám, aki nagy érdeklődést mutatott az akác iránt. Napjainkban igen keresett az akác a nemzetközi piacon. Nálunk különösen a Nyírerdőnél magas színvonalú ez a szakmai munka, és reményteljes kapcsolatokat építenek többek között Kínával is. Ennek a fafajnak feltétlenül helye van a hazai erdőgazdálkodásban, hiszen az akáccal való területhasznosítás ökológiailag is jelentős, és a felhasználhatósága rendkívül széles körű.

– *A vadkerítést ma berubázásként számolják el a társaságok. A vadgazdálkodást bírálók azt vetik föl, hogy ha ezt költségként számolnák, akkor az ágazat eredményessége egészen másként festene.*

– A számviteli szabályok betartásával nagyon pontosan számon tartjuk, hogy a vadkárelhárító kerítés milyen módon, melyik ágazatban kerül elszámolásra. Ezt a jövőben még pontosabban ellenőrizzük. Ezt már csak az időről időre felmerülő viták miatt is meg kell tennünk. Erre azért is nagy figyelmet fordítunk, hogy a társaságon belüli eredményességet is mérni tudjuk. A közelmúltban megkötött vadászati szerződéseknél is kellőképpen érvényesíteni tudtuk partnereinknél a kerítések költségeit.

Hatóság és vagyonkezelés

– *Az erdőfenntartási járulék megszűnése és az erdőörvény módosítása várhatóan számos változást hoz az erdészeti igazgatásban is. Ezek mennyiben érintik a társaságokat?*

– Az erdőfenntartási járulék és a tervezés szerintem piaci tényezők. Az erdészeti hatóságnak kifejezetten a felügyeleti tevékenységgel kellene foglalkoznia. A jelenlegi tevékenység a szakmai hagyományok alapján alakult ki, de a társaságoknál megjelenő gazdasági fejlődés és vagyonkezelési színvonal alapján ehhez a kérdéshez bátran hozzá lehetne nyúlni. Ezt a társaságcsoportnál dolgozó vezetők véleménye alapján is mondom.

– *Milyen külföldi módszereket lehetne nálunk is bevezetni a vagyonkezelés területén?*

– Utalok arra a megállapításra, hogy amiért nem fizetnek, annak nincs értéke. Elsősorban a természetvédelmi költségek és hozamkiesések terén az volna helyes eljárás, ha ezek pontosan elszámolhatóak lennének és megtérítenék. Hasonlóan a közjóléti területen is megtérülnének a költségeink.

– *Emlékeztet, hogy a választásokat követően az erdészetet „átcsempézték” a KvVM hatáskörébe, amit aztán törvénymódosítással sikerült korrigálni. Ennek az „esélye” még nem múlt el. Erről mi az álláspontja az ÁPV Zrt.-nek?*

– Ezek a kérdések meghaladják a vagyonkezelő kompetenciáját. A szakmai véleményem az, hogy az új vagyonkezelő szervezet – amelyben a kezelt és a kezelő együtt van – még erősebb, nagyobb súlyú szervezet lesz. Ez a vita várhatóan alábbhagy. Ha végigtekintünk az agrártárca hatósági területein, akkor azt látjuk, hogy szinte az egész élővilággal kapcsolatos ellenőrző tevékenységnek – kezdve a talaj- és növény-

védelemtől, az állategészségügytől az élelmiszerláncban át a halászatig, az erdő- és vadgazdálkodásig – rendkívül nagy a „zöld tartalma”. Nyilván vannak olyan országok, ahol ezt másként szabályozták.

– *A tervezett összevonások szerint a Honvédelmi Minisztériumhoz tartozó erdőgazdasági társaságok is csatlakoznak az új vagyongazdálkodó szervezethez. Ez a gyakorlatban mikor valósul meg?*

– Ez már az új vezetőségtől függ, de erről még korai beszélnünk. A törvény döntött, hogy minden erdővagyon kezelő szervezet ide fog tartozni.

Erdészeti kommunikáció és egyesület

– *A mezőgazdasági bizottság kecskeméti ülésén említette, hogy a nagy kommunikációs kavalkádban az erdészet hangja nem hallható. Folytatódik-e az a kampány, amit a nyár eleji sajtómegjelenés fémjelzett?*

– A jövőben szervezeten kívánunk foglalkozni a kommunikációval. Úgy láttuk, hogy a köztájékoztatás nem foglalkozott az erdővel olyan mértékben, amely megilletné. E téren mindig a zöldeknek volt nagyobb hangjuk – sokszor feleslegesen feszültséget keltve. Különösen a civil szervezetek megállapításai tartalmaztak sok tárgyi tévedést és valótlán tényeket. Tekintettel arra,

hogy jelentős közvagyonnal gazdálkodunk, ez tájékoztatási kötelezettséget is ró ránk. Elkészült a kommunikációs stratégiánk, amely a társaságok közötti munkamegosztásra épül. Arra kértem a társaságokat, hogy a helyi, regionális vitákba is aktívan kapcsolódjanak be, hogy a szakmai véleményünk is megjelenjen ezekben a polémikákban.

– *Emlékeztet volt ebből a szempontból a Zengő-vita, amelyben a területileg érintett társaságot a sajtó ártatlanul tette bűnbakká.*

– A városok közelében tevékenykedő társaságaink elég nehéz helyzetben vannak, nemcsak ilyesfajta beruházások alkalmával, hanem más vonatkozásban is. Mi akkor teszünk a legjobban, ha a társadalmi tájékoztatást még szakszerűbbé, még hatékonyabbá tesszük, hogy még nagyobb nyilvánosságot érjünk el, többek között az erdei iskolákon keresztül is. Ha a tájékoztatást szakszerűen és legalább olyan hatékonyan végezzük, mint mások, akkor az erdészek tárgyalógos társadalmi megítélése a természetismereten alapulhat.

– *Az FVM korábbi vezetése megbízta az akkori erdészeti szolgálatot egy ágazati kommunikációs munkacsoport felállításával és működtetésével. Ezt a munkát folytatni kívánják, és mennyiben számíthatnak az új vagyongazdálkodó szervezet részvételére?*

– Az az ő dolguk, hogy ezt milyen módon képzelik megvalósítani, amit természetesen segítünk. De ezt a kérdést mi, a magunk kezébe vetjük. Én megfordítanám a kérdést, és azt gondolom, hogy inkább a mi stratégiánkhoz kellene illeszkedni. Nem túlzok, ha azt mondom, az állami erdők hatvan százalékos részaránya ezt megalapozottá teszi. Örülök annak, hogy a magán-erdőgazdálkodás progresszív és jól kommunikál, de úgy látom, hogy a kommunikációt magunknak kell megszervezni és ellátni. A vagyongazdálkodás és a gazdálkodáshoz szervesen kell, hogy kapcsolódjon a kommunikáció, és ezt nem lehet bizottságosdival és hasonló pótcselekvésekkel megoldani.

Megítélésem szerint ez nem tartozik az ágazati irányítás feladatai közé, de ha már föl vállalták, mi segíteni fogjuk.

– *A nagy múltú szakmai szervezeteink, az Országos Erdészeti Egyesület legjelentősebb támogatója a Nemzeti Földalap és az ÁPV Zrt. Az összevonás után számíthat-e az OEE az új szervezet támogatására?*

– Biztos, hogy számíthat, hiszen a mi cégeink a rendezői a legnagyobb erdészrendezvénynek, a vándorgyűlésnek. Ez a támogatás a jövőben is megmarad, és számíthatnak rá.

– *Köszönöm a beszélgetést.*

Zétényi Zoltán

Vagyontvörvény

Kormánypárti többséggel elfogadta az Országgyűlés az állami vagyonról szóló törvényt, az ellenzék szerint a jogszabály a maradék közvagyon kiadására ad lehetőséget. A tét nagy, az Állami Számvevőszék szerint az állami vagyon értéke 4599 milliárd forint, a nemzeti vagyon nagyságát azonban még senki sem mérte fel. Negyedik alkalommal került a parlament napirendjére a még meglévő állami vagyon kezelésének sorsa, és hétfő este 190 kormánypárti szavazattal, 146 ellenzéki nem ellenében elfogadta az Országgyűlés. A Veres János pénzügyminiszter nevével fémjelzett vagyontvörvény a jövő évtől egy szervezetbe vonná össze a Kincstári Vagyon Igazgatóságot, a Nemzeti Földalapot és az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Zrt.-t. A tervezet szerint az új intézmény neve Nemzeti Vagyonkezelő (NV) Zrt. lesz. Az új állami „szuperholding” fölötti tulajdonosi irányítás a Nemzeti Vagongazdálkodási Tanács (NVT) feladata lesz. Az eredeti törvénytervezet Solyom László köztársasági elnök visszaküldte az Országgyűlés-

nek. A június 25-én elfogadott jogszabály még úgy rendelkezett, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlására létrehozott NVT tagjait a miniszterelnök nevezi ki hat évre, így megbízatásuk az államfő értelmezése szerint „csak igen szűk körben, lényegében alkalmazatlanná válás vagy bizonyos kötelezettségzegések miatt szüntethető meg”.

A kormány módosított, a most elfogadott szabály: a miniszterelnök indítványára a köztársasági elnök nevezi ki hat évre az NVT tagjait. A tanács elnökét és további három tagját az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter, két tagot a gazdaságpolitikáért felelős miniszter, egy tagot pedig az agrárpolitikáért felelős miniszter javasolhatja a kormányfőnek. Az új törvényszöveg szerint ha a NVT valamely tagja le kíván mondani tisztségéről, a lemondást írásban kell közölnie a köztársasági elnökkel. A megbízatást a köztársasági elnök – a miniszterelnök javaslatára – felmentéssel szüntetheti meg.

Az állami vagyonról szóló törvény létjogosultságát a Pénzügyminisztérium azzal

indokolta, hogy javuljon az állami vagyonnal való gazdálkodás hatékonysága, átláthatósága, s megteremtődjenek a hosszú távú vagyongazdálkodás optimális feltételei.

A vagyontvörvény és az egységes vagyongazdálkodás létrehozását az Állami Számvevőszék évek óta szorgalmazta. Mindennek ellenére ma senki sem tudja megmondani, mekkora a teljes, még meglévő állami vagyon nagysága.

A most elfogadott vagyontvörvény felemás, mert a tartós állami tulajdonban maradó vagyontárgyak körének szűkítésével lehetőséget ad a maradék közvagyon ellenőrzetlen értékesítésére, az Országgyűlésnek ugyanis továbbra sem lesz semmilyen ráhatása a magánosításra. Aggályosnak tartják a kincstári és a vállalkozói vagyon egy piaci szervezetbe integrálását is, mert az egyik hosszú távú megőrzést, a másik hatékony vagyongazdálkodást igényel.

Már az új törvény előkészítésénél is figyelmeztettek szakértők: annak a veszélye fenyeget, hogy a kincstári vagyon előbb vagy utóbb az üzleti vagyon sorsára jut.

(Magyar Hírlap)